

פְּרִשְׁת מִקֶּץ | ה'תשפ"ו

אָסור לְקַרָא בְּשַׁעַת הַתַּפְלָה | נָא לְשׁוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגְּלִיּוֹן

פניני עין חמד

יִצְחָק אֶלְיָאָר ע"י בֵּית פִּיכְסִיט שְׂכֻנַּת עֵין חָמָד - אֶבְשֶׁרֶת צִיּוֹן

לרפואת כל חולי עם ישראל ולרפואת והצלחת יוסף ליאור בן דליה אפרת וב"ב

פְּרִשְׁת מִקֶּץ - הַכֹּל מֵאֵתוֹ: תִּבְרָךְ

"שְׁמִי אֱלֹקִים לְאָדוֹן לְכֹל מִצְרַיִם"
(בראשית מ"ה, ט')

והתברר שיש לו חום גבוה. הוא שאל את עצמו: הרי שלוחי מצווה אינן ניזוקין, ואני הולך לדבר מצווה?

הזמינו רופא שיבוא לבדוק אותו. הרופא בדק את הדופק ואמר: "עוד יש יהודים שלובשים טלית קטן? אני זוכר מהעיר שגרתי בה".

רבי משה הבין שהאדם שנמצא לפניו הוא יהודי. הוא התחיל לדבר איתו על חשיבות הנחת התפילין. לאחר שהרופא הסכים להניח, הרב הביא לו את התפילין שלו. לאחר השיחה הארוכה הרופא רשם מרשם.

הרב נתן לו מספר טלפון שכאשר הוא יגיע בישראל יבקר במוסדות בבני ברק. לאחר כמה שנים יום אחד המזכירה אומרת לרב: "יהודי מבקש להיפגש איתך". הרב לא זיהה אותו מיד.

לאחר מכן הרב הראה לו את המוסדות והפנימיות. כשישבו לדבר, הרופא מחו"ל אמר לרב: "רבי, אני ללא ילדים ואין מי שיירש אותי. אני מבקש לתת את כל רכושי לטובת סמינר אור החיים". הם הביאו נטריון והוא חתם.

כשהאורח יצא רבי משה אמר: "כמה עיוור האדם! כשחליתי בחו"ל התמרמתי למה ה' עושה לי כך. עכשיו אני מבין שזה היה כדי שאחזיר אותו בתשובה ושהוא יתרום עבור המוסדות. הכל היה לטובתינו!".

בברכת שבת שלום

הרב אליהו חיים פנחס שליט"א

חבר הרבנות המקומית מבשרת ציון

אנחנו קוראים בפרשה אודות יוסף הצדיק שחי באמונה. עלינו לדעת ולהפנים שיהודי אף פעם לא לבד!

גם כאשר הוא נמצא לבד, בודד ללא מכרים מסביב, בארץ זרה ואפילו כשהוא נמכר לעבד ואפילו כאשר זורקים אותו לכלא ללא הגבלת זמן.

כיצד יוסף הצדיק מצליח להתמודד עם המצבים שהוא עובר? התורה הקדושה מעידה עליו: "ה' אֵתוֹ וְכָל אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה ה' מִצְלִיחַ בְּיָדוֹ" (בראשית ל"ט, ג'). מה הכוונה השם איתו? שם שמיים שגור כל הזמן בפיו!

אנחנו קוראים בפרשה על יציאתו המופלאה של יוסף מהכלא במצרים. כל אחד מאיתנו רוצה לצאת 'מבית האסורים' שבו הוא נמצא.

יוסף הצדיק מלמד אותנו את הדרך לישועה- אמונה בבורא עולם! לדעת שהכל ממנו יתברך וכל מה שעובר עלינו בורא עולם עושה לטובה.

יוסף אומר לאשת פוטיפר: "אֵיךְ אֶעֱשֶׂה הָרָעָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וְחָטָאתִי לְאֱלֹקִים" (בראשית ל"ט, ט'). יוסף אומר בפתרון החלומות של שר המשקים ושר האופים: "הֲלוֹא לְאֱלֹקִים פְּתָרָנִים" (בראשית מ', ח').

מסופר על רבי משה פרדו זצ"ל מנהל סמינר 'אור החיים' בבני ברק: הרב טס לארה"ב לגייס כספים עבור המוסדות.

כאשר הוא הגיע לאכסניה הוא חש ברע

העלון מוקדש להצלחה בגו"ר

יצחק אריאל בן טובה חגי חיים וב"ב
שמואל אימן בן אסתר זרי שגית בת רותי
מאיר ישראל בן רחל ברכה- יראת שמים
ליאור יהושע סומך וב"ב גלית בת מסודי
יהודה אריה בן רחל ברכה ארז בן שושנה
רון אברהם וב"ב קסירר אפרים וב"ב
רחל ברכה בת פדילה דליה משפ' שטרית
נעם יצחק בן רחל ברכה רינה בת סימי וב"ב
יוסף ליאור בן דליה אפרת הצלחה בכל העניינים
שלמה ודנה דוד וב"ב אריה ושרה לוי וב"ב
י.מ.י.ש כדורי אקבלי יוסף חיים בן נסכה
שולמית ומרדכי חיים דויטש וב"ב

דיווג הגון וכשר במהרה

אורן בן אסתר רותי בת סימי
תרצה בתיה בת ימנה נינט סיון בת אסתר
עמית בת טובה יוסף בן רוחמה
נתנאל בן ג'ינה אילן בן ג'וליאט
אסף בן סופיה דוד עומרי בן יהודית
מיטל בת מלכה מאיר בן שרית ואליהו
טליה עדן אסתר בת שולמית יפית בת ג'ינה
שירי ימנה בת שולמית שמעון בן שולמית
אנאל חביבה בת שולמית אורן בן נעמי
שושנה שירה בת סילביה מיטל בת שושנה

זרע קודש בר קיימא

גלית בת מסודי אליהו זרי בן ימנה
אילנה בת רוחמה שמואל אימן בן אסתר זרי
סיון בת אסתר רחל מרים בת יהודית
נועה בת מזל טוב משה מנחם בן רחל
דניאל בן שרה ואושרית בת שושנה
נעמה בת יפה דגנית בת שושנה

רפואה שלמה

מאיר ישראל בן רחל ברכה יצחק בן עזרא
ימנה ניזרי בת סטה- בריאות ואריכות ימים
מרדכי ניזרי בן פרח- בריאות ואריכות ימים
מאיה בת עדי דליה אפרת בת נעמה
סימי בת סוליקה שלו בן מזל פחימה
אורן בן אסתר דינה בת מזל
יהודית אסתר פראדל בת חיה- בריאות ואריכות ימים
נעם יצחק בן רחל ברכה נעמי בת רחל
שירה שילת בת אורלי אפרים בן שרה
ליביא ישראל בן תמר חיה אסתר בת סוליקה
מוריה בת רחל ברכה נחום בן כיריה
יהודה אריה בן רחל ברכה טובה בת אורה
יפה בת שרה-הצלחה ורפואה רחל בת זוהרה
מישא אסתר בת זהרה שאל בן סילביה
ענית בת רחל ברכה בנימין בן יקוט
רפאל משה בן רחל יצחק בן פנינה
רחל ברכה בת פדילה דליה יצחק בן רבקה
רונית בת סבירה קסנש בת דגטו
יצחק בן חנון רפאל אבידן בן תקווה
זהבה בת שושנה רייזל

20/12/2025

ל' כסליו תשפ"ו

פרשת מקץ

הפטרה: 'רני ושמחי'- זכריה ב'

	כניסה	יציאה	ר"ת
י"ם	16:02	17:15	17:47
ת"א	16:20	17:13	17:42
חגיגה	16:20	17:13	17:42
ב"ש	16:23	17:15	17:47

העלון מוקדש לעילוי נשמת

משה בן גורג'יה

העלון מוקדש לעילוי נשמת

מרים בת שרה ע"ה

רפואה שלמה לאיידה חיה בת אסתר

ולילד אלחנן רפאל בן איריס

ולילד אורי חיים בן שלי

זש"ק, פרנסה טובה ובריאות איתנה

לאליהו ניזרי בן ימנה

וגלית בת מסודי

שואל ומשיב בהלכה - חנכה - חלק ג'

ההלכות מוקדשות לעילוי נשמת משה בן גורג'יה ז"ל

אלו הלכות נוספות שייכות לחג חנוכה? וכן מה מיוחד ביום האחרון של חנוכה?

שאלה:

תשובה:

בני ספרד נוהגים לכתחילה להדליק את הנרות מיד בתחילת הלילה שהוא זמן צאת הכוכבים ולא קודם לכן. **מקורות:** שו"ע סימן תרע"ב סעיף א: "אין מדליקים נר חנוכה קודם שתשקע החמה אלא עם סוף שקיעתה [צאת הכוכבים], לא מאחרים ולא מקדימים". בני אשכנז - יש נוהגים להדליק בצאת הכוכבים כדעת מרן שו"ע ויש נוהגים להדליק בשקיעת החמה, מכל מקום גם המדליקים בשקיעת החמה ישתדלו לשים כמות שמן שתספיק לדלוק עד חצי שעה לאחר צאת הכוכבים. **מקורות:** משנה ברורה סימן תרע"ב ס"א.

בשעת הדחק - מי שנאלץ לצאת לדרך לפני השקיעה ולא יהיה לו פנאי להדליק אחר-כך, ידליק ויברך מזמן פלג המנחה [שעה ורבע לפני צאת הכוכבים לפי שעות זמניות]. בנוסף יקפיד לשים כמות שמן שתספיק לדלוק עד חצי שעה לאחר צאת הכוכבים. **מקורות:** שו"ע סימן תרע"ב ס"א.

בלילות חנוכה יש לפנינו שתי מצוות: א. תפילת ערבית. ב. הדלקת נרות חנוכה. תפילת ערבית היא תמידית שכן בכל יום קיימת מצווה להתפלל ערבית, לעומת זאת מצוות הדלקת נרות חנוכה היא שמונה ימים רק פעם בשנה, מכיוון ש'תדיר ושאינו תדיר' - תדיר קודם, לכן צריכים להקדים להתפלל ערבית ורק לאחר מכן להדליק נרות חנוכה.

בתי כנסת שמתקיימים בהם שיעורי תורה מדי ערב לאחר תפילת ערבית, אם נראה למגיד השיעור שהקהל יחזור לשיעור לאחר הדלקת הנרות, יש להעדיף את קיום מצוות ההדלקה בזמנה, אבל אם קיים חשש שאם ילכו לביתם להדליק נר חנוכה יימנעו מלחזור לשיעור, יש לקיים את השיעור כמו בכל יום ולאחר השיעור ילכו להדליק נר חנוכה בביתם. טוב שיזכירו לאחר השיעור להדליק את נרות החנוכה בבית. **מקורות:** שו"ע סימן תרע"ב ס"ב.

מדליקים ומברכים על הדלקת הנרות בבית הכנסת בתנאי שיש עשרה מכיוון שיש בכך פרסום הנס. נראה שנשים מצטרפות למניין עשרה להדלקת נרות חנוכה בבית-הכנסת ובפרט אם יבואו לאחר מכן עוד אנשים ויהיה מניין בבית-הכנסת. **מקורות:** שו"ע תרע"א ס"א, ג.

נוהגים להדליק בכל יום נרות חנוכה בבית-הכנסת גם בתפילת שחרית ללא ברכה, בפרט כשמתפללים בהשכמה. **מקורות:** שו"ע סימן תרע"א ס"ז.

מי שנאנס ולא הדליק לילה אחד, אין לו תשלומין למחר אלא מדליק מחר כמספר הנרות שכל העולם מדליקים. **מקורות:** שו"ע תרע"ב ס"ט.

'זאת חנוכה' הוא כינוי ליום האחרון של חג החנוכה. האדמו"ר ר' ישראל פרידמן מרוז'ין זצ"ל אמר, שמה שצדיק הדור יכול לפעול בראש-השנה וביום כיפור, כל יהודי פשוט יכול לפעול ב'זאת חנוכה'. דוד המלך ע"ה כתב: "בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי חִפְצָתְךָ בִּי כִּי לֹא יִרְעֶה אִיבִי עָלַי" (תהילים מ"א, י"ב).

רבותינו ביארו כי ב'זאת חנוכה' אפשר לראות את הניסים והנפלאות שהבורא יתברך עושה איתנו להרחיק מעלינו כל צר ואוייב. הגאון מווילנה כתב שיום 'זאת חנוכה' הוא כקדושת יום הכיפורים. סגולה נפלאה להינצל מכל האויבים והמקטרגים בשנה זו היא לשמור בכל לילה את הפתילות של נרות חנוכה ובלילה האחרון אחרי שהפתילות כבו, יקח את כל הפתילות של שמונת הימים וישרוף אותן עם שאר השמן שנשאר. **מקורות:** האח נפשנו, מערכת ח אות ג.

סגולה בימי חנוכה להתפלל לזכות בזרע של קיימא וימים אלו מסוגלים לפקוד עקרים ועקרות ועיקר הסגולה ביום השמיני. **מקורות:** בני יששכר, מאמר חודש כסליו, מערכה ב אות י.

הכנסת אורחים

הרה"ג רבי יעקב גוטמן ז"ל הזדמן לרגל מסחרו לסטראפקוב. היה זה יום קר וסגרירי. מאחר וחיפש מקום להיכנס ולהתחמם בו, הוא הלך לעבר מעונו של הרה"ק רבי אברהם שלום הלברשטאם זצ"ל. ר' יעקב ניצב על יד הבית בחשש שמא יפריע, ונמנע מלנקוש על הדלת. לפתע הרבי פתח את החלון, והזמין אותו להיכנס לביתו. הצדיק מיהר והלך בעצמו להביא גזרי עצים מן המרתף כדי לחמם את הבית. משלא מצא את מבוקשו, הרבי לבש את אדרתו כדי להביא עצים מן השוק. כאשר רבי יעקב ראה זאת, הוא ביקש למנוע זאת מהרבי והציע שהוא ילך לשוק אבל הרבי לא הסכים, ולא עוד, אלא שכאשר הרבי שב, הוא התחיל לבקוע את העצים בעצמו. רבי יעקב הזדעזע וקרא בקול: "רבי, עד היכן?". הצדיק השיב לו בנחת: "התדמה בעצמך שאעשה שליח למצוות הנחת תפילין? לפיכך גם את מצוות הכנסת אורחים אין בדעתי לתת אותה לאחרים!".

מנויים

לקבלת העלון חנם ב-email
מידי שבוע, שלח את כתובתך
PnineEH@gmail.com

הקדשת העלון

נתן להקדיש את העלון לעילוי נשמת, לרפואה שלמה, להצלחה, זיווג הגון,
חזרה בתשובה וכו' - נא לפנות לליאור בטל" 052-7652084
כתבת המערכת: עבור ליאור עצמון, רח' הבשם 26 ת.ד. 83375 מבשרת ציון. מקוד 9076926

לשאלות בהלכה

נא לפנות לרב אליהו חיים
פנחס ב"ר 052-6329144
(הנייד באישור ועדה רוחנית)

המקביל הרב יוסף מערבי זצ"ל - מוצאו של רבינו היה מארצות ערב, המגרב. בצעירותו עלה לארץ ישראל והיה אחד מעשרת התלמידים שלמדו תורה מפי רבינו המקביל האלוקי רבינו האר"י הקדוש, ובראשם המקביל האלוקי רבי חיים ויטאל. כשהיה רבינו האריז"ל עולה עם תלמידיו לאתרא קדישא מירון, היה מושיב אותם במקום בו גילה התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי את האידרא רבה. הוא הושיב אותם כפי שורש נשמתם: את רבי יוסף המערבי הושיב על מקומו של רבי יוסי, את רבי יצחק הכהן במקומו של רבי יצחק, וכן כולם. הוא עצמו ישב במקומו של התנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי ולימדם סיתרי תורה. לאחר פטירת האר"י הקדוש זיע"א רבינו נמנה בין שלושת תלמידיו הגדולים שנשארו בחיים ולא פגעה בהם מידת הדין. לגבי זהותו המדויקת של רבינו קיימת אי בהירות. ככל הנראה הכוונה היא לרבי יוסף בן טבול המערבי. לדברי רבי בנימין רפאל כהן מחבר הספר 'מלכי תרשיש' קיימות כשש סברות שונות לגבי זהותו של הרב.

זכה לגילוי אליהו הנביא. לאחר פטירת רבינו האריז"ל, ירד למצרים והפיץ שם תורה. לאחר מכן פנה לארץ מולדתו. בכל מקום בואו הרעיש את הלבבות בתורתו ובקדושתו. השיב לב ישראל לאביהם שבשמיים. כשהגיע לעיר אל-חאמה (בעיר גאבס) שבתוניס מונה לכהן כאב"ד. הגוים כינו את רבינו 'ג'ד ליהוד'. מלומד בניסים. כאשר קרב יום פטירתו, רבינו כינס את בני ביתו ואת ראשי הקהילה ואמר להם כי הוא הולך בדרך כל הארץ. הוא מבקש מהם לקבור אותו היום ולא במוצאי שבת. עוד ביקש שיניחו אבנים מאבני המקום זכר לחורבן הבית. נעשה נס והשמש לא שקעה והם הספיקו לקבור את רבינו. מועד פטירתו המדויק לא ידוע. מסורת ההילולה ב-א' טבת ה'ש"פ (1625). עד היום רבים העולים על ציונו זוכים לראות ניסים מעבר לגדר הטבע.

מרביתו: רבינו ר' יצחק לוריא אשכנזי- האריז"ל (רבינו היה מגדולי תלמידיו). **מתלמידיו:** רבינו גדליה הלוי זצ"ל (גיסו של מהר"ח). **מחיבוריו:** מעט מדברי תורתו הופיעו בסוף ספר 'מבוא שערים' ודרוש 'חפצי בה' ובתחילת ספר 'שמחת כהן'. עיקר חידושי תורתו לא התגלה, ביניהם חיבור על האידרא רבה וחיבור הכולל דרושים וכוונות שקיבל מרבו המקביל האריז"ל זיע"א.

מספר ימים לאחר קבורתו של רבינו בשדה החיטה ערבי עבר במקום. באמצע השדה עמד גל אבנים אשר לא היה בעבר. הערבי כעס מאוד וחשב בליבו: "זה בטח תעלול של יהודי". הוא לקח מיד מעדר בידו והתחיל לפזר את גל האבנים. הוא לא הספיק לפזר שתיים או שלוש אבנים ולפתע עיניו חשכו מלראות.

הוא זרק את המעדר והתחיל לפשפש בעיניו אך דבר לא עזר הכל חושך ואין הוא רואה דבר. הערבי התחיל לצעוק ולבכות. הערבים בסביבה שמעו את קול הצעקות והבכי ומיד ניגשו אליו. הם לקחו אותו לביתו. בני משפחתו שלא ידעו דבר לקחו אותו לרופא אבל הוא לא הצליח למצוא את הסיבה מדוע האיש התעוורר בשתי עיניו ברגע אחד. בלילה כשהלך לישון חלם חלום, מולו עמד דמות אדם ולו זקן לבן ופניו זוהרות שאמר לו: "אני רבי יוסף אל-מערבי הקבור בשדה, למה אתה רוצה להפריע למנוחתו?".

הערבי נבהל מאוד וביקש סליחה ומחילה והבטיח לו כי ישוב מחר אל השדה ויחזיר את האבנים למקומם. הוא גם נדר על עצמו לעשות הילולה מדי שנה במקום. הוא גם ביקש מהרב הקדוש כי ישיב לו את מאור עיניו. בבוקר קם והנה הוא רואה. הוא אסף את כל בני משפחתו וסיפר להם את אשר חלם. כולם הלכו לקבר, החזירו את האבנים למקומם וערכו הילולה במקום. מאז ועד היום מדי שנה בשנה ביום ראש חודש טבת, כך קבעו יהודי המקום, נערכת הילולה לרב רבי יוסף אל-מערבי זצ"ל במקום ההוא בשדה החיטה ורבבות אנשים עולים להשתטח על קברו, יהודים וערבים גם יחד.

מדי שנה בראש חודש טבת היתה נערכת 'זיהרה' רבתי כבודו. על מעשה פלאי הקשור לאותה 'זיהרה', מסופר בספר 'יוסף חי' שהודפס לכבודו בעיר ג'רבה. פעם משפחה הגיעה לחוג בהילולת הצדיק. הם התארחו בעליית הגג של משפחה ערבית. אם המשפחה הבחינה בתכשיטי האישה וחמדה אותם. כדי שהחשד לא יפול עליה ועל משפחתה, היא דיברה עם ארבעה פוחזים שיבואו באישון לילה וישדדו את האורחים. בחצות הלילה השודדים התגנבו אל העלייה. לפתע ראו מולם דמות ישיש הדור צורה, שזקנו יורד לו על פי מידותיו.

כשראה אותם, רמז להם לבוא אחריו. הם מבלי לחשוב הרבה, הלכו אחריו עד שהגיעו למסגד. הזקן הניח את ידו על הידית והדלת נפתחה לפניו. הוא הכניס אותם פנימה והתחיל להוכיחם בנועם, כיצד אינם מתביישים לשדוד אנשים חסרי ישע, ולהרע לאורחים שבאו להילולת הצדיק. הם שמעו את דבריו הנוקבים, ומצפונם התעורר. הם הבטיחו שלא יבצעו את זמם, והלכו לדרכם.

בחוץ הם עמדו ותהו: מה זה היה להם לשמוע לדברי זקן אלמוני, ולציית להוראותיו? הם החליטו לשוב לבית היהודי ולשדוד את התכשיטים. כאשר עלו לקומה השניה ופתחו את הדלת – ראו את הזקן שוב מולם. הוא נתן בהם עיניים חודרות ושאל: "אתם שוב כאן?!". הם נמלטו על נפשם. שניים מהם מתו מרוב פחד ובהלה והשניים הנותרים סיפרו את הסיפור המרעיש. (מעובד מתוך 'מעין השבוע')

עם הקמת הארץ ועלייתה של קהילת תוניס ארצה, יהודי אל-חאמה חששו להשאיר את קברו של רבינו ורצו להעלות את עצמותיו איתם לארץ. רבי יוסף התגלה בחלום לרב הקהילה והורה שלא להתעכב בגללו. "אני אעלה אחריכם", אמר, "סימן זה יהיה בידיכם: כשתעלו, יתקררו המים במעיין הסמוך לקבריי". (שעל שמם קרוי המקום אל-חאמה) וכך היה.

(הסיפורים מעובדים והתמונה מתוך 'תוניסיה מורשת- ר' יוסי פרי' וכן מספר 'מעין השבוע')

